

Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani
 Finančna matematika, 1. stopnja (3. letnik)
Statistika I, 1. del 2012/2013
1. izpit
 6. februar 2013

Pazljivo preberite navodilo naloge, preden se lotite reševanja. Odgovore dobro utemeljite. Vsaka naloga je vredna 13 točk, 50 točk šteje za 100%. Veliko uspeha!

1. Izračunajte limito

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_1^{\frac{2n+1}{n}} \frac{(n^2x + 1) \sin \frac{x}{n}}{nx^4 + x} dx.$$

2. Naj bo mera μ na merljivem prostoru $(\mathbb{N}, \mathcal{P}(\mathbb{N}))$ definirana s predpisom

$$\mu(A) = \sum_{k \in A} \frac{1}{2^k}$$

za $A \subseteq \mathbb{N}$. Za vsak $n \in \mathbb{N}$ naj bo $f_n(k) = 2^n \chi_{\{n\}}(k)$, kjer je $k \in \mathbb{N}$.

(a) Dokažite, da je mera μ verjetnostna.

(b) Ali $\{f_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ konvergira proti 0 v prostoru $L^p(\mu)$ za kakšen $p \in (0, \infty)$? Če da, za katere p ?

(c) Ali konvergira zaporedje funkcij $\{f_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ skoraj gotovo proti 0?

3. Naj bodo $\{Z_k\}_{k=1}^{\infty}$ neodvisne slučajne spremenljivke. Za vsak $k \in \mathbb{N}$ je porazdelitev Z_k podana z verjetnostno shemo

$$Z_k \sim \begin{pmatrix} \frac{1}{k} & k \\ p & 1-p \end{pmatrix},$$

kjer je $p \in (0, 1)$. Naj bo $\mathcal{F}_n = \sigma(Z_1, Z_2, \dots, Z_n)$ in

$$X_n = \ln \left(\prod_{k=1}^n Z_k \right)$$

za vsak $n \in \mathbb{N}$. Določite p tako, da bo $\{X_n\}_{n \in \mathbb{N}}$ martingal glede na $\{\mathcal{F}_n\}_{n \in \mathbb{N}}$.

4. Naj bodo $\{X_i\}_{i=1}^{\infty}$ neodvisne identično porazdeljene slučajne spremenljivke z vsemi končnimi momenti. Za vsak $n \in \mathbb{N}$ naj bo $S_n = X_1 + X_2 + \dots + X_n$. Brez uporabe zakonov velikih števil dokažite, da $\frac{S_n}{n}$ konvergira šibko proti $E(X_1)$.